

Mi történt Szentpétervárott 1918. február 9-én?

A nappalok és éjszakák, valamint az évszakok változása arra kényszerítette őseinket, hogy alkalmazkodjanak ezekhez a jelenségekhez, kapcsolatot találjanak közöttük és az idő múlását megfigyelve, "naptárakat" készítsenek.

A naptár készítését (az időszámítást) különböző népcsoportok más- és más kezdőponttól számították:

A zsidó:	a világteremtése
Az iszlám:	Mekkából Medinába vándorlás
A perzsa:	Mohamed elhagyja Medinát
A Julián, (és a Gergely is):	Krisztus születése
A kopt:	a mártírok éve
Az örmény:	az örmény korszak kezdete
A hindu:	a Szaha korszak kezdete

Az akkori „művelt világban” (elsősorban a római fennhatóság alatti területeken) a Róma alapítását (Kr. e. 45) kezdőpontnak elfogadó, Julius Ceasar császár Julián naptára terjedt el. Az évet 365,25 napnak tekintette, ezért minden negyedik évet „szökőév”-nek nyilvánította. A szoláris év azonban valamivel rövidebb (365,242199 nap), ennek következtében ezer év alatt 8 nap, - a mezőgazdasági munkák tervezésében és végzésében nehézséget okozó -, eltérés mutatkozott.

Már az 1200-1300-as években felvetődött a naptárreform kérdése, csillagászok és matematikusok, tanult papok elgondolásaiból több tervezet készült, de ezek a szigorú bírálatokon elvéreztek.

XIII. Gergely pápa 1576-ban bizottságot hozott létre azzal a feladattal, hogy a naptár-kérdésre, hosszú időre megfelelő megoldást találjon. A bizottság Aloysius Lilius olasz orvos és matematikus tervezetét tartotta elfogadhatónak. A pápa a javaslatot véleményezésre megküldte az európai uralkodóknak, egyházi szervezeteknek. A különböző véleményeket Christopher

Clavius német származású jezsuita csillagász és matematikus hozta összhangba.

Az új, Gergely pápa nevét viselő (gergely) naptár sok, de nem minden, addigi problémára megoldást jelentett. A szoláris év ugyanis néhány ezred nappal rövidebb a naptári évnél, a különbség ezer évek alatt ismét (mint a julianus naptár esetében) jelentős eltérést okozott volna. A gergely naptár úgy billenti helyre az időt, hogy a 400-zal nem osztható kerek százas években nem iktat be szökőnapot, nem volt szökőév 1700, 1800 és 1900, de 2000 (erre már emlékezhetünk) szökőév volt. Valami kicsi pontatlanság még is marad, amiből 3320 év alatt egy nap eltérés alakul ki. Ezért nagyon valószínű (jegyezzétek elő a naptáratokban!), hogy a 4782. év csak 364 napból áll majd.

A pápa 1582. február 24-én, "Inter Gravissimas" kezdetű bullájával rendelte el az új naptár alkalmazását.

Bevezetése nem történt varázsütésre, a keresztény világban is elhúzódott. Az első Olaszország volt, és 1582. október 4. (csütörtök) után október, (péntek) következett.

Néhány példa a bevezetés elhúzódására:

Franciaország	1582. december 9.	után december 20.
Ausztria	1584.január 6.	január 17.
Nagy-Británia	1752. szeptember 2.	szeptember 14.
Oroszország	1918. január 31.	február 12.
Görögország	1924. március 9.	március 23.

(Magyarok vagyunk: *Pécsett a szlávok és a ferencesek támogatták az új naptár bevezetését. A magyar katolikusok, a görög ortodoxok és reformátusok pedig nem. Vásárhelyi Gergely a pápától kért –és kapott- engedélyt a régi naptár használatára, Pécsett még 1640-ben is két naptárt használtak.*)

Érdekesség kedvéért még egy kimutatást idézek, ebből az látszik, hogy az eltérő naptárak szerint milyen dátumot írtak

2013. január 1-én:

Zsidó naptár	5773. tevet 19.
Iszlám naptár	1434. szafan 18.
Perzsa naptár	1391. dey 12.
Julian naptár	2012. december 19.
Kopt naptár	1729. kolak 23.
Örmény naptár	1462. oveg 12.
Hindunaptár	1934. pausa 11.

Végül a világ döntő részén bevezetésre került a gregorián naptár.

Nehezen képzeljük el, hogy az új naptárra való áttéréskor az évből csaknem két hét eltűnt

.

**1918. február 9-én Szentpétervárott semmi sem történt,
mert ilyen dátum, a naptár reform miatt, nem is volt.**

Tánczos Imre